الاستسقاء

การขอฝนในอิสลาม

รศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา
เขียน

อุษมาน อิดรีส
ถอดความ

الاستسقاء
การขอฝนในอิสลาม

- **ชื่อหนังสือ** การขอฝนในอิสลาม
- **ชื่อผู้แต่ง** รศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา
- **พิมพ์ครั้งที่ 2** 17/10/1445 (26/4/2024)
- **จัดพิมพ์โดย** องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
- **จำนวนพิมพ์** 2,000 เล่ม

คำนำผู้จัดพิมพ์ (อบจ)

بسم الله الرحمن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณา ผู้ทรงปรานีเสมอ

คำนำผู้เขียน

اَلْحَمْدُ للهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَتُوْبُ إِلَيْهِ، وَنَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ شُرُوْرِ أَنْفُسِناَ وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِناَ، مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيْكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ. اَللهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اسْتَنَّ بِسُنَّتِهِ وَاهْتَدَى بِهَدْيِهِ وَدَعَا بِدَعْوَتِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّيْنِ. أَمَّا بَعْدُ:

มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮฺ เราขอสรรเสริญพระองค์ เราขอความช่วยเหลือจากพระองค์ เราขออภัยโทษต่อพระองค์ เราขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่วร้ายต่างๆของตัวเรา และความเลวทรามต่างๆของการงานของเรา ผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงชี้นำทางแก่เขา ย่อมไม่มีใครสามารถทำให้เขาหลงผิดได้ และผู้ใดที่พระองค์ทรงปล่อยให้เขาหลงผิด ย่อมไม่มีใครสามารถชี้นำทางเขาได้ ฉันขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การสักการะและกราบไหว้นอกจากอัลลอฮฺผู้ทรงเอกะ โดยไม่มีการตั้งภาคีใดๆกับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณตนว่ามุฮัมมัด เป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ ขออัลลอฮฺทรงประทานพรอันประเสริฐแด่ท่านนบีมุฮัมมัด ครอบครัวและบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่าน ตลอดจนบรรดาผู้ที่เจริญรอยตามสุนนะฮฺของท่าน ปฏิบัติตามคำแนะนำของท่าน และเรียกร้องด้วยเชิญชวนจนกระทั่งวันกิยามะฮฺ

อัลหัมดุลิลลาฮฺ ภายใต้ภูมิอากาศอันอ่อนโยนและดีในภูมิภาคของเรา ยังมีฤดูกาลที่เราเรียกว่า ฤดูร้อนหรือฤดูแล้ง เราจะพบว่าทุกปีที่ฤดูร้อนมาถึงก็จะเกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำไปทั่วทุกหนแห่ง ทำให้แมกไม้ใบหญ้าแห้งตาย สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชาติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะชาวนาและ

ชาวสวนจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวมากกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่น พวกเขาต้องเผชิญกับความขมขื่นจากภัยแล้งดังกล่าวด้วยจิตใจที่ร้อนรุ่มปมทุกข์ พร้อมกับร้องเรียนและเปรยออกมาด้วยความอัดอั้นตันใจอย่างสุดทน

อัลหัมดุลลิลลาฮฺ อิสลามได้สอนประชาชาติมุสลิมให้ทำการภักดีต่อเอกองค์อัลลอฮฺอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตภัยแล้งเยี่ยงนี้ มุสลิมจำเป็นต้องเผชิญหน้ากับมันด้วยการทำอิบาดะฮฺประเภทหนึ่งที่ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม ได้เคยปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ประชาชาติของท่าน นั่นคือ “สุนนะฮฺ อิสติสกออ์” หมายถึง แบบอย่างในการขอฝน

เพื่อความสะดวกแก่พี่น้องมุสลิม ทั้งชายและหญิงที่ประสงค์จะฟื้นฟูสุนนะฮฺดังกล่าว ผู้เขียนมีความยินดีที่จะจัดเตรียมคู่มือเล็กๆเล่มหนึ่งเกี่ยวกับวิธีการขอฝน ซึ่งประกอบด้วยคำสอนของอัลลอฮฺที่มีระบุในอัลกุรอานและการชี้นำของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม พร้อมกับคำอธิบายของบรรดาอิมามมัซฺฮับและบรรดาอุลามาอฺที่น่าเชื่อถือ โดยหวังว่าอัลลอฮฺจะทรงประทานความเมตตา ความโปรดปราน และความจำเริญแก่พวกเราทุกคนที่บริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺในการปฏิบัติตามสุนนะฮ์การขอฝนดังกล่าว

มาเถิดเรามาร่วมกันฟื้นฟูสุนนะฮฺการขอฝนที่ยังไม่มีการปฏิบัติอย่างแพร่หลายในสังคมบ้านเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคหลังนี้ วอนบรรดาแกนนำมุสลิมในทุกระดับชั้นโปรดช่วยกันเชิญชวนและเรียกร้องประชาชนทุกคนให้ทำการฟื้นฟูสุนนะฮฺการขอฝนนี้ ด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น ครอบคลุมทุกพื้นที่ และต่อเนื่องตลอดไป ขออัลลอฮฺทรงช่วยเหลือ

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين من كل ذنب فاستغفروه إنه هو الغفور الرحيم. وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم. سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين.

อิสมาอีลลุตฟี ฟะฏอนีย์

29/11/1415 ฮ.ศ.

สารบัญ

อิสติสกออ์
(การขอฝน)

ความหมายของอิสติสกออ์

อิสติสกออ์ แปลว่า ขอฝน นั่นคือการขอจากเอกองค์อัลลอฮเพื่อให้ทรงประทานน้ำฝนแก่บรรดาบ่าวของพระองค์ในช่วงเวลาที่พวกเขาขาดแคลนน้ำด้วยวิธีการที่กำหนดเฉพาะ[1]

ที่มาของบัญญัติการขอฝน

อัลลอฮฺ ตรัสว่า

﴿ فَقُلْتُ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا ﴿١٢﴾ ﴾[2]

ความว่า “จากนั้นฉันได้กล่าวแก่พวกเขาว่า จงขออภัยโทษต่อผู้เป็นเจ้าของพวกท่านเถิด แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงอภัยยิ่ง พระองค์จะทรงหลั่งน้ำฝนอย่างมากมายแก่พวกท่าน จะทรงเพิ่มพูนทรัพย์สินและลูกหลานแก่พวกท่าน จะทรงทำให้พวกท่านมีเรือกสวนที่มากมาย และจะทรงทำให้พวกท่านมีลำน้ำที่มากมาย”.

---

[1] ดู ฟัตหุล อะซีซ –เชิงอรรถ อัลมัจญ์มูอฺ- 5/87 และ ฮาชียะห์ อิบนุ อาบีดีน 1/790

[2] สูเราะฮฺนูหฺ อายะฮฺ 10-12

((عَنْ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ عَنْ عَمِّهِ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ خَرَجَ بِالنَّاسِ إِلَى الْمُصَلَّى يَسْتَسْقِيْ فَصَلَّى بِهِمْ رَكْعَتَيْنِ جَهَرَ بِالْقِرَاءَةِ فِيْهِمَا وَحَوَّلَ رِدَاءَهُ وَرَفَعَ يَدَيْهِ وَاسْتَسْقَى وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ))[3]

ความหมาย รายงานจาก อับบาด บิน ตะมีม จากลุงของท่าน (อับดุลลอฮฺ บิน เซด อัลมาซิรีย์ อัลอันศอรีย์) ท่านเล่าว่า “ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้พาผู้คนออกไปยังมุศ็อลลา (สนามละหมาด) เพื่อทำการขอฝน ท่านได้ แล้วท่านก็ทำการละหมาดพร้อมกับพวกเขาจำนวนสองร็อกอัต โดยได้อ่านซูเราะห์ด้วยเสียงดังทั้งสองร๊อกอัต (หลังจากนั้นท่านก็ลุกขึ้นกล่าวปราศรัย/อ่านคุตบะฮฺ) และทำการสลับ/พลิกด้านเสื้อนอกของท่าน (จากขวาไปซ้ายและจากซ้ายไปขวา) แล้วยกมือขึ้นขอดุอาให้ฝนตกโดยหันหน้าไปทางทิศกิบลัต (ในช่วงท้ายคุตบะฮฺ)”

อิมาม นะวะวีย์ กล่าวว่า “อิมามชาฟิอีย์และบรรดาสหายของเรากล่าวว่า มีบัญญัติให้ขอฝนเมื่อแผ่นดินแห้งกรัง ฝนไม่ตก หรือแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำธาร คูคลอง หรือบ่อน้ำเหลือน้อย (ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต) ดังนั้น ผู้นำชุมชนควรจะดำเนินการขอฝนพร้อมกับลูกบ้านเมื่อจำเป็น และผู้นำชุมชนไม่ควรละเลยการดำเนินการดังกล่าว ถ้าหากผู้นำชุมชนไม่ทำเช่นนั้นก็ถือว่าไม่ถูกต้อง เพราะเขาได้ละทิ้งสุนนะฮฺในการขอฝน แต่เขาก็ไม่เป็นจำเป็น (วาญิบ) ต้องชดเชย (เกาะฎอ) หรือจ่ายค่ากัหหาเราะฮฺแต่ประการใด และหากผู้นำชุมชนไม่จัดพิธีการขอฝน ผู้คนในชุมชนก็ไม่ควรที่ละทิ้งสุนนะฮฺการขอฝน แต่ให้พวกเขาจัดการละหมาดขอฝนด้วยตนเอง (หรือรวมกลุ่มกันทำ)[4]

[3] บุคอรีย์ เลขที่ 1005, 1023, 1024, 1025, 1027, มุสลิม เลขที่ 894, 1254

[4] ดู อัลอุมม์ 1/246 , อัลมัจมูอฺ 5/68, 88

วิธีขอฝน

การขอฝนมีด้วยกันหลายวิธี ดังนี้

1. **การดุอาขอฝนโดยไม่มีการละหมาดอิสติสกออ์ และไม่ได้ขอดุอาหลังละหมาด** ไม่ว่าจะเป็นต่างคนต่างขอ หรือจะรวมกลุ่มกันขอ วิธีนี้ส่งเสริมให้ประชาชาติมุสลิมทุกคนปฏิบัติ ถึงแม้ว่าเขาจะอยู่ในประเทศที่ไม่เกิดภัยแล้งก็ตาม โดยให้ขอดุอาต่ออัลลอฮฺเพื่อประทานฝนแก่พี่น้องที่กำลังประสบภัยแล้งในพื้นที่หรือประเทศอื่นแทน ดังมีรายงานจากท่านญาบิร บิน อับดิลลาฮ ท่านเล่าว่า

أَتَتِ النَّبِيَّ ﷺ، بَوَاكِي، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا، مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ»، فَأَطْبَقَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ

ความหมาย สตรีกลุ่มหนึ่งได้ไปหาท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในสภาพที่ร้องห่มร้องไห้ (เนื่องจากภัยแล้งและฝนไม่ตก) ดังนั้นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงขอดุอาต่ออัลลอฺว่า

«اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا، مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ»

"โอ้อัลลอฮ ขอทรงโปรดประทานฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ฝนที่ช่วยหล่อเลี้ยงพืชผลของเรา มีประโยชน์และไม่สร้างความเดือนร้อน โดยทันทีโดยและไม่ล่าช้า" แล้วฝนก็ตกใส่พวกเขา"[5]

ท่านอิบนุ อับบาส ได้เล่าว่า มีชายอาหรับนอกเมืองคนหนึ่งได้ไปหาท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยอิวะสัลลัม และกล่าวว่า

يَا رَسُولَ اللَّهِ! لَقَدْ جِئْتُكَ مِنْ عِنْدِ قَوْمٍ مَا يَتَزَوَّدُ لَهُمْ رَاعٍ وَلَا يَخْطِرُ لَهُمْ فَحْلٌ. فَصَعِدَ الْمِنْبَرَ فَحَمِدَ اللَّهَ، ثُمَّ قَالَ: "اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا

---

[5] อบูดาวูด เขที่ 1169, อิบนุ คุซัยมะห์ เลขที่ 1416, อัลหากิม เลขที่ 1222, อัลบัยฮะกีย์ เลขที่ 6437

مُغِيثًا مَرِيئًا طَبَقًا مَرِيعًا غَدَقًا عَاجِلًا غَيْرَ رَائِثٍ" ثُمَّ نَزَلَ، فَمَا يَأْتِيهِ أَحَدٌ مِنْ وَجْهٍ مِنَ الْوُجُوهِ إِلَّا قَالُوا: قَدْ أُحْيِينَا

"แท้จริงแล้วฉันมาจากเผ่าหนึ่งที่ประสบปัญหาความแห้งแล้ง สัตว์เลี้ยงของเราผอมโซด้วยความหิว" ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงลุกขึ้นไปยืนบนมินบัร และกล่าวสดุดีองค์อัลลอฮ แล้วขอดุอาว่า

اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا طَبَقًا مَرِيعًا غَدَقًا عَاجِلًا غَيْرَ رَائِثٍ

ความหมาย "โอ้อัลลอฮ ขอทรงโปรดประทานฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ฝนที่ช่วยหล่อเลี้ยงพืชผลของเรา ฝนที่มากมาย ฝนที่สร้างความอดมสมบูรณ์ โดยทันทีและไม่ล่าช้า"

แล้วท่านก็เดินลงมาจากมินบัร หลังจากนั้นไม่มีผู้ใดที่ไปพบท่านเว้นแต่จะกล่าวว่า "ฝนได้โปรยลงมาให้พวกเราแล้ว"[6]

ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ยังได้เคยดุอาขอฝนขณะที่กำลังยืนอยู่พร้อมกับยกมือทั้งสองขึ้น ข้างๆหินดำ ณ สถานที่แห่งหนึ่งที่เรียกว่า อัซเซารออ์ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ประตูบาบุสสลามของมัสยิดนะบะวีย์[7]

นอกจากนี้ ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ยังเคยดุอาขอฝนยามอยู่ในสงครามเนื่องจากชาวมุสลิมประสบกับปัญหาการขาดแคลนน้ำ หลังจากชาวมุชริกูนได้ยึดครองฐานยุทธศาสตร์ที่เป็นแหล่งน้ำ ดังนั้น ท่านเราะสูลจึงจะยกมือทั้งสองขึ้นแล้ววิงวอนขอฝนจากอัลลอฮฺ แล้วก็เทกระหน่ำลงมาจนน้ำเจิ่งนองและไหลไปทั่วที่ราบระหว่างช่องเขา และแน่นอนว่าทุกครั้งที่ท่าน

---

[6] อิบนุ มาญะฮฺ เลขที่ 1270 เป็นสายรายงานที่ถูกต้องและบรรดานักรายงานล้วนน่าเชื่อถือ

[7] อบูดาวูด เลขที่ 1156, ติรมิซีย์ เลขที่ 554 (ดู ซาดุลมะอาด ของ อิบนุก็อยยิม 1/458)

เราะสูลทำการดุอาขอฝน อัลลอฮฺก็จะทรงประทานฝนลงมา[8] เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในอีกหลายเหตุการณ์ตามสภาพความจำเป็น หรือการร้องเรียนของผู้คนต่อท่านเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดจากภัยแล้ง[9]

อิมามชาฟิอีย์ กล่าวว่า "ส่วนการดุอาขอฝน (อิสติสกออ์) นั้นเป็นสุนนะฮฺที่ฉันไม่ชอบละทิ้งมัน เมื่อยามที่เกิดความแห้งแล้ง ถึงแม้จะไม่มีการละหมาดขอฝน หรือไม่มีการอ่านคุตบะห์ก็ตาม และหากทำการทำการดุอาขอฝนแล้ว แต่ปรากฏว่าฝนยังไม่ตกฉันชอบที่จะให้ขอดุอาไปเรื่อยๆจนกว่าฝนจะตกลงมา"[10]

2. **การดุอาขอฝนในคุตบะห์วันศุกร์หรือคุตบะห์อื่นๆ และดุอาขหลังละหมาดวันศุกร์หรือหลังละหมาดอื่นๆ**[11]

ท่านอะนัส เล่าว่า

أَنَّ رَجُلاً دَخَلَ الْمَسْجِدَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ مِنْ بَابٍ كَانَ نَحْوَ دَارِ الْقَضَاءِ وَرَسُوْلُ اللهِ ﷺ قَائِمٌ يَخْطُبُ، فَاسْتَقْبَلَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ قَائِمًا ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ هَلَكَتِ الأَمْوَالُ، وَانْقَطَعَتِ السُّبُلُ، فَادْعُ اللهَ أَنْ يُغِيْثَنَا، قَالَ: فَرَفَعَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ يَدَيْهِ ثُمَّ قَالَ: اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا. قَالَ أَنَسٌ: وَلاَ وَاللهِ مَا نُرَى فِيْ السَّمَاءِ مِنْ سَحَابٍ وَلاَ قَزَعَةٍ، وَمَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ سَلْعٍ مِنْ بَيْتٍ وَلاَ دَارٍ، قَالَ: فَطَلَعَتْ مِنْ وَرَائِهِ سَحَابَةٌ مِثْلُ التُّرْسِ، فَلَمَّا تَوَسَّطَتْ السَّمَاءُ، اِنْتَشَرَتْ ثُمَّ امْطَرَتْ.

8 อบูดาวูด เลขที่ 1176 สายรายงานถูกต้อง

9 อบูดาวูด เลขที่ 1157

10 ดู อัลอุมม์ 1/282

11 ดู อัล อุมม์ 1/282, อัลมัจมูอฺ 5/68, ซาดุลมะอาด 1/456

قَالَ أَنَسٌ: فَلاَ وَاللَّهِ مَا رَأَيْنَا الشَّمْسَ سَبْتاً. ثُمَّ دَخَلَ رَجُلٌ مِنْ ذَلِكَ الْبَابِ فِي الْجُمُعَةِ الْمُقْبِلَةِ وَرَسُوْلُ اللهِ ﷺ قَائِمٌ يَخْطُبُ، فَاسْتَقْبَلَهُ قَائِمًا، فَقَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ هَلَكَتِ الْأَمْوَالُ، وَانْقَطَعَتِ السُّبُلُ، فَادْعُ اللهَ يُمْسِكْهَا عَنَّا، قَالَ: فَرَفَعَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: اللهُ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اَللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالظِّرَابِ وَبُطُوْنِ الْأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ. قَالَ: فَأَقْلَعَتْ وَخَرَجْنَا نَمْشِيْ فِيْ الشَّمْسِ

ความหมาย “มีชายคนหนึ่งเข้าไปในมัสยิดในวันศุกร์ผ่านประตูทางฝั่งดารุลเกาะฎออ์ ขณะที่ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กำลังยืนอ่านคุตบะห์วันศุกร์บนแท่นมินบัร ชายคนนั้นตรงเข้าไปหาท่านเราะสูลพลันกล่าวร้องเรียนขณะที่กำลังยืนอยู่ว่า “โอ้ท่าน เราะสูลุลลอฮฺ ทรัพย์สินของเราสูญเสียหมดแล้ว และเส้นทางต่างๆของเราก็ตัดขาด (เพราะความแห้งแล้ง) โอ้เราะสูลุลลอฮฺได้โปรดขอดุอาจากอัลลอฮฺให้ฝนตกแก่พวกเราด้วยเถิด” อะนัสเล่าต่อว่า ดังนั้นท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมจึงยกมือทั้งสองของท่านขึ้น แล้วขอดุอา

((اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا))

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนให้แก่เราด้วยเถิด โอ้ อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนให้แก่เราด้วยเถิด โอ้ อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนให้แก่เราด้วยเถิด”

อะนัส กล่าวว่า “ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮฺ (ณ เวลานั้น) เราไม่เห็นว่าบนท้องฟ้าจะมีเมฆหมอก หรือกลุ่มก้อนเมฆกระจายอยู่บนท้องฟ้าเลย แม้แต่นิดเดียว ทั้งๆที่ช่วงระหว่างที่เราอยู่กับเขาสะละอ์ไม่มีบ้านเรือนหรือหมู่บ้านอยู่เลย (ที่จะมาบดบังไม่ให้เรามองเห็นกลุ่มก้อนเมฆ) ทันใดนั้นก็ปรากฏก้อนเมฆเป็นกลุ่มก้อนกลมๆและหนาแน่นคล้ายรูปโล่โผล่ออกมาจากหลังเขาสะละอ์ พอมันเคลื่อนไปถึงกลางท้องฟ้าก็กระจายออกและตกโปรยน้ำลงมา”

อะนัสเล่าต่อว่า “ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮ (นับแต่นั้น) เราไม่เห็นดวงอาทิตย์เป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ (เนื่องจากฝนที่เทกระหน่ำลงมาอย่างมาขาดสาย) วันศุกร์ต่อมาชายคนดังกล่าวก็เข้ามัสยิดไปหาท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลัมจากทางประตูเดียวกันอีกครั้ง ซึ่งเป็นเวลาที่ท่านเราะสูลกำลังอ่านคุตบะห์อยู่บนมินบัร แล้วชายคนดังกล่าวยืนหันหน้าไปทางท่านเราะสูลพลันกล่าวว่า “โอ้ ท่านเราะสูล ทรัพย์สินของเราได้เสียหายหมดแล้ว เส้นทางสัญจรก็ถูกตัดขาด (เนื่องฝนที่เทกระหน่ำจนทำให้เส้นทางสัญจรเสียหาย) ดังนั้นขอให้ท่านได้โปรดขอดุอาต่ออัลลอฮฺให้พระองค์ระงับฝนให้หยุดตกด้วยเถิด”

อะนัสกล่าวว่า “ดังนั้นท่านเราะสูลจึงยกสองมือขึ้นแล้วกล่าวขอดุอาต่ออัลลอฮฺว่า

اَللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اَللَّهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالظِّرَابِ وَبُطُوْنِ الأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮ โปรดพาฝนไปตกยังรอบตัวเราไม่ใช่ตกบนตัวเรา (ตกนอกเมืองมะดีนะห์) เถิด โอ้อัลลอฮฺ โปรดพาฝนไปตกยังภูเขา เนินสูง หุบเขาและยอดไม้”

อะนัส กล่าวว่า “ทันใดนั้น ฝนก็หยุดตก (ที่เมืองมะดีนะห์) โดยทันทีและพวกเราก็เดินออกจากมัสยิดภายใต้ดวงอาทิตย์ที่สาดแสง”[12]

3. การละหมาดสุนัตอิสติสกออ์จำนวนสองร๊อกอัต พร้อมกับสองคุตบะห์ ดังเช่นการละหมาดอีด

โดยให้จัดเตรียมความพร้อมก่อนการละหมาดสักสามสี่วัน ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติที่ประเสริฐที่สุดที่ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมได้ปฏิบัติไว้

---

[12] มุตตะฟัก อะลัยฮฺ: บุคอรีย์ เลขที่ 1014, 1017, 1019, มุสลิม เลขที่ 897

เป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่แห้งแล้งเป็นอย่างมาก และจำเป็นต้องพึ่งพาฝนในการดำรงชีวิต ทั้งการบริโภค ปศุสัตว์ และการเกษตร

1. ท่านอับบาด บิน ตะมีม ได้เล่าจากลุงของท่านว่า

أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ خَرَجَ بِالنَّاسِ إِلَى الْمُصَلَّى يَسْتَسْقِيْ فَصَلَّى بِهِمْ رَكْعَتَيْنِ جَهَرَ بِالْقِرَاءَةِ فِيْهِمَا وَحَوَّلَ رِدَاءَهُ وَرَفَعَ يَدَيْهِ وَاسْتَسْقَى وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ[13]

ความหมาย “ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้พาผู้คนออกไปยังมุศ็อลลา (สนามละหมาด) เพื่อทำการขอฝน ท่านได้ แล้วท่านก็ทำการละหมาดพร้อมกับพวกเขาจำนวนสองร๊อกอัต โดยได้อ่านซูเราะห์ด้วยเสียงดังทั้งสองร๊อกอัต (หลังจากนั้นท่านก็ลุกขึ้นกล่าวปราศรัย/อ่านคุตบะฮฺ) และทำการสลับ/พลิกด้านเสื้อนอกของท่าน (จากขวาไปซ้ายและจากซ้ายไปขวา) แล้วยกมือขึ้นขอดุอาให้ฝนตกโดยหันหน้าไปทางทิศกิบลัต (ในช่วงท้ายคุตบะฮฺ)”

2. ท่านหญิงอาอิชะฮฺ เล่าว่า

شَكَا النَّاسُ إِلَى رَسُوْلِ اللهِ ﷺ قُحُوْطَ الْمَطَرِ، فَأَمَرَ بِمِنْبَرٍ فَوَضَعَ لَهُ فِيْ الْمُصَلَّى، وَوَعَدَ النَّاسِ يَوْمًا يَخْرُجُوْنَ فِيْهِ. قَالَتْ عَائِشَةُ: فَخَرَجَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ حِيْنَ بَدَأَ حَاجِبُ الشَّمْسِ فَقَعَدَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَكَبَّرَ وَحَمِدَ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ ثُمَّ قَالَ: ...[14]

ความหมาย “ประชาชนได้ร้องเรียนต่อท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมถึงฝนแล้ง ดังนั้นท่านเราะสูลจึงสั่งให้นำมินบัรไปตั้งที่สนามละหมาด และนัดกับประชาชนในวันหนึ่งให้ร่วมกันออกไปยังสนามละหมาด”

[13] บุคอรีย์ เลขที่ 1005, 1023, 1024, 1025, 1027, มุสลิม เลขที่ 894, 1254

[14] อบูดาวูด เลขที่ 1173 ท่านกล่าวว่า “นี่คือหะดีษเฌาะรีบ สายรายงานดี

ท่านหญิงอาอิชะฮฺกล่าวว่า “ดังนั้น ท่านเราะสูลจึงได้ออกไปยังสนามละหมาด เมื่อดวงอาทิตย์เริ่มทอแสง ท่านนั่งลงบนมินบัร แล้วกล่าวตักบีร ตะหฺมีด หลังจากนั้นท่านก็กล่าวปราศรัยว่า...”

3. ท่านอิบนุ อับบาส เล่าว่า

خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُتَبَذِّلًا مُتَوَاضِعًا، مُتَضَرِّعًا، حَتَّى أَتَى الْمُصَلَّى، فَرَقَى عَلَى الْمِنْبَرِ وَلَمْ يَخْطُبْ خُطَبَكُمْ هَذِهِ، وَلَكِنْ لَمْ يَزَلْ فِي الدُّعَاءِ، وَالتَّضَرُّعِ، وَالتَّكْبِيرِ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ، كَمَا يُصَلِّي فِي الْعِيدِ[15].

ความหมาย “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ออกไปยังสนามละหมาดด้วยเสื้อผ้าธรรมดา นอบน้อม ถ่อมตนจนกระทั่งถึงสนามละหมาด แล้วท่านก็ขึ้นยืนบนมินบัร แต่ไม่ได้อ่านคุฏบะฮฺเหมือนกับคุฏบะฮฺของพวกท่าน แต่ทว่าท่านยังคงขอดุอา นอบน้อม และกล่าวตักบีร อย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นท่านก็ (ลงจากมินบัรและ) ละหมาดจำนวนสองร็อกอัตเสมือนกับการละหมาดของท่านในวันอีด”

การละหมาดอิสติสกออ์

1 .ฮุก่มละหมาดอิสติซกออ์ ละมาดอิสติสกออ์เป็นสุนัตมุอักกะดะฮฺ หมายถึง สุนัตที่เน้นให้กระทำ[16]

2. เวลาละหมาด ส่งเสริมให้ละหมาดเวลาเช้า เหมือนกับเวลาละหมาดอีด และอนุญาตให้ละหมาดเวลาใดก็ได้ที่ไม่ใช่เวลาต้องห้าม (ตะหฺรีม)[17]

---

[15] ติรมิซีย์ เลขที่ 558, นะสาอีย์ เลขที่ 1521, อิบนุ มาญะฮฺ เลขที่ 1266 ด้วยสายรายงานที่หะสัน

[16] ตามทัศนะของญุมฮูร ส่วนอบูหะนีฟะฮฺ ท่านไม่ยืนยันการละหมาดอิสติสกออ์ เพียงแต่ให้อ่านดุอาเท่านั้น (อัลมัจมูอ์ 5/92)

[17] อัลมัจมูอ์ 5/76

3. สถานที่ละหมาด ละหมาดที่มุศ็อลลา (สนามละหมาด) โดยไม่มีการขัดแย้งระหว่างนักวิชาการ เพราะท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ละหมาดอิสติสกออ์ที่มุศ็อลลา จะอย่างไรก็ตาม ไม่มีการขัดแย้งในบรรดานักวิชาการว่าอนุญาตให้ละหมาดอิสติสกออ์ในมัสยิด[18]

การเตรียมความพร้อมก่อนละหมาด

ก่อนอิมามจะออกไปละหมาดอิสติซกออ์ เขาควรจะกล่าวปราศรัยเพื่อสอนสั่งและให้บทเรียนแก่ประชาชน พร้อมกับสั่งกำชับให้พวกเขาปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การกระทำที่อยุติธรรมทุกรูปแบบ และพยายามไกล่เกลี่ยระหว่างทุกฝ่ายที่ขัดแย้งและทะเลาะกัน และให้กล่าวอิสติฆฟาร และเตาบัตจากการกระทำที่ฝ่าฝืนก่อนจะออกไปยังสนามละหมาด เพราะความอยุติธรรม ความผิดบาป และการฝ่าฝืนมักจะปิดกั้นเม็ดฝนแห่งความเมตตา ในขณะที่การเชื่อฟังเป็นสาเหตุแห่งความมงคลและความเมตตา

2. ใกล้ชิดอัลลอฮฺด้วยการทำความดี เช่นการให้ทาน เป็นต้น

3. ถือศีลอดสุนัตสำหรับคนที่มีความสามารถ ถึงแม้ว่าจะไม่มีสุนนะฮฺหรือแบบอย่างการถือศีลอดเป็นการเพาะก่อนการละหมาดอิสติสกออ์ก็ตาม โดยเฉพาะในกรณีที่มีการละหมาดอิสติสกออ์ที่ตรงกับวันที่ส่งเสริมหรือสุนัตให้ถือศีลอด เช่นวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี เป็นต้น แต่เป็นอิจติฮาดของของบรรดาอุลามาอ์ชะรีอะฮฺ เพื่อให้ได้รับการตอบรับจากอัลลอฮฺ ซึ่งสอดรับกับความหมายโดยรวมของหะดีษต้นหนึ่งที่มีความหมายว่า

“***ดุอาของคนถือศีลอดจะไม่ถูกปฏิเสธ***”

[18] อิบนุ อาบีดีน 1/792, มะวาฮีบุลญาลีล 2/205, อลั มจั มูอฺ 5/76, อัล มุฆนี 2/283)

4. ออกไปยังสนามละหมาดด้วยเสื้อผ้าปกติ ไม่มีการตกแต่ง หรือประดับประดา และไม่ใส่น้ำหอม[19]

5. อิมามชาฟิอีย์ กล่าวว่า "เมื่ออิมามได้เตรียมการต่างๆเรียบร้อยแล้วเพื่อออกไปละหมาดอิสติสกออ์ ณ สนามละหมาดร่วมกับประชาชน แต่ปรากฏว่าฝนได้ตกลงมาก่อนที่จะเดินทางไปยังสนามละหมาด ไม่ว่าฝนจะตกน้อยหรือมากก็ตาม ฉันชอบที่จะให้การเดินทางไปยังสนามละหมาดนั้นควรดำเนินต่อไป แล้วกล่าวชุโกร (ขอบคุณ) ต่ออัลลอฮฺที่ได้ประทานฝนแห่งความเมตตา พร้อมกับขอดุอาต่ออัลลอฮฺให้ประทานน้ำฝนเพิ่มเติม"[20]

อนึ่ง ไม่มีการห้ามผู้ปฏิเสธศรัทธาที่เป็นชาวซิมมีย์ที่จะออกไปยังสนามละหมาดอิสติสกออ์ เพียงแต่พวกเขาจำเป็นต้องแยกตัวอยู่ต่างหาก (ไม่อยู่รวมกับชาวมุสลิม) เพราะพวกเขาไม่สามารถที่จะทำอิบาดะฮฺในอิสลามร่วมกับชาวมุสลิม

ในกรณีของสัตว์เลี้ยงไม่ปรากฏว่ามีรายงานที่ถูกต้องจากการกระทำของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่าท่านเคยนำสัตวืเลี้ยงออกไปยังสนามละหมาดอิสติสกออีด้วย วัลลอฮุอะอฺลัม

วิธีเดินทางสู่สนามละหมาดอิสติสกออ์

อิมามชาฟิอีย์ กล่าวว่า "ควรเดินทาง (ไปยังสนามละหมาดอิสติสกออ์) ด้วยการสวมเสื้อผ้าที่สะอาด และปกติธรรมดา (ไม่หรูหราเหมือนออกไปละหมาดอีด) แต่เป็นเสื้อผ้าที่ดูซอมซ่อพอที่จะให้การละหมาดนั้นใช้ได้ก็จะยิ่งดี ออกเดินทางด้วยท่าทีที่นอบน้อม ถ่อมตน ทั้งขณะเดิน และหยุดนิ่ง ขณะยืน และนั่ง และขณะพูดหรือนิ่งเงียบ" [21]

---

[19] ฟัตหุล เกาะดีร 1/437, มะวาฮีบุลญะลีล 2/205, อัลมัจมูอฺ 5/69, มุฆนิลมุหฺตาจ 1/322, กัชฟุล เกาะนาอฺ 2/59

[20] อัล อุมม์ 1/284

[21] อัล อุมม์ 1/284

อิมาม นะวาวีย์ กล่าวว่า “ส่งเสริมให้ผู้ที่จะออกไปละหมาดอิสติสกออ์ อาบน้ำชำระร่างกาย สีฟัน และขจัดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆบนร่างกายเสียก่อน แต่ไม่ควรใส่น้ำหอม และไม่ประดับประดาเสื้อผ้าที่สวมใส่ แต่ให้สวมใส่เสื้อผ้าธรรมดาทั่วไป หรือสวมเสื้อผ้าที่ใส่ทำงานของแต่ละวัน และจะเป็นการดีที่สุดถ้าสามารถออกเดินทางไปยังสนามละหมาดอิสติสกออ์ด้วยการเดินเท้าไม่ใช่ขึ้นรถ”[22]

ส่งเสริมให้พาเด็กๆและคนชราที่อ่อนแอออกไปยังสนามละหมาดอิสติสกออ์ด้วย เช่นเดียวกับบรรดาสตรีที่มีหน้าตาไม่ดึงดูดเพศตรงข้าม

วิธีละหมาดอิสติสกออ์

การละหมาดอิสติสกออ์มีวิธีการดังนี้

1. อิมามและประชาชน ทั้งชายหญิง เด็กๆ และคนชรา ออกไปรวมตัวกันที่สนามละหมาดในช่วงเช้าเฉกเช่นการละหมาดอีดด้วยท่าทีที่ถ่อมตน อ่อนน้อม พร้อมกับหมั่นกล่าวคำว่า “อัสตัฟฟิรุลลอฮฺ” (ขออัลลอฮฺโปรดประทานอภัยโทษแก่ฉัน)

2. ส่งเสริมให้ประกาศการละหมาดด้วยคำว่า الصَّلاَةَ جَامِعَةً โดยไม่มีการอะซาน และอิกอมะฮฺ (ตามทัศนะของมัซฮับชาฟิอีย์)[23]

3. เริ่มละหมาดด้ยวการตักบีเราะตุล อิฮหฺรอม พร้อมกับตั้งเจตนาในใจว่าจะ “ละหมาดสุนัตอิสติสกออ์จำนวนสองร็อกอัต”

4. อ่านดุอา อิฟติตาหฺเหมือนการละมาดทั่วไป

5. กล่าวตักบีร ซะวาอิดในร็อกอัตแรก 7 ครั้ง (ไม่นับรวมตักบีเราะตุลอิฮหฺรอม) และกล่าวตักบีรซะวาอิดในร็อกอัตที่สอง 5 ครั้ง (ไม่นับรวมตักบีร

---

[22] อัลมัจมูอฺ 5/74

[23] อัลมัจมูอฺ 5/74

ขณะลุกขึ้นจากสุญูด) พร้อมกับยกมือทั้งสองขึ้นทุกครั้งที่กล่าวตักบีร และกล่าวคำตัสบีหฺในช่วงระหว่างตักบีรเหมือนในละหมาดอีด[24]

6. อิมามละหมาดอ่านเสียงดัง โดยให้อ่านสูเราะฮฺฟาติหะฮฺ แล้วตามด้วยสูเราะฮฺ กอฟ หรือ ซูเราะห์ อัล อะอฺลา ในร็อกอัตแรก ส่วนในร็อกอัตที่สองให้อ่านสูเราะฮฺฟาติหะฮฺ แล้วตามด้วยสูเราะฮฺ อัลเกาะมัร (اقتربت الساعة) หรือ สูเราะฮฺ อัลฆอชิยะฮฺ

7. เสร็จละหมาดแล้วให้อิมามลุกขึ้นกล่าวคุตบะฮฺจำนวนสองคุตบะฮฺ ตามทัศนะของมัซฮับชาฟิอีย์หรืออ่านเพียงคุตบะฮฺเดียวตามทัศนะของมัซฮับอื่น[25] และส่งเสริมให้กล่าวอิสติฆฟารในคุตบะฮฺให้มาก

8. ในช่วงท้ายของคุตบะฮฺที่สองให้อิมามหันตัวไปทางทิศกิบลัต พร้อมกับกลับด้านเสื้อนอก หรือคลุม หรือผ้าสไบที่สวมอยู่ (กลับด้านในออกมาด้านนอกหรือสลับซ้ายไปขวาและขวาไปซ้าย) หลังจากนั้นให้ยกมือทั้งสองขึ้นสูงๆ แล้วขอดุอาอย่างจริงจังด้วยเสียงดังบ้างเบาบ้างสลับกันไป ส่วนมะมูมก็ให้กลับด้านเสื้อนอก หรือเสื้อคลุม หรือผ้าสไบเช่นเดียวกัน พร้อมกับยกมือทั้งสองขึ้นและกล่าว “อามีน” ต่อคำดุอาของอิมามที่ขอดุอาด้วยเสียงดัง และให้ขอดุอาด้วยด้วยตัวเองเบาๆ เมื่ออิมามขอดุอาด้วยเสียงเบา โดยให้ทุกคนยกมือเวลาขอดุอา ส่วนสตรีไม่ส่งเสริมให้กลับด้านเสื้อนอก หรือเสื้อคลุม หรือแม้กระทั่งผ้าสไป หากนำไปสู่การเปิดเผยเอาเราะฮฺ[26]

9. ละหมาดเสร็จแล้วให้ทุกคนแยกย้ายกลับโดยปล่อยเสื้อนอก หรือเสื้อคลุม หรือผ้าสไบที่ถูกสลับด้านคงอยู่เหมือนเดิมกระทั่งกลับไปถอดออกที่

---

[24] อัลมัจมูอฺ 5/75

[25] มีรายงานที่เศาะฮีหหลายบทที่ระบุว่าท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เริ่มอ่านคุตบะฮฺก่อนที่จะละหมาดอิสติสกออ์สองร็อกอัต

[26] อัลมัจมูอฺ 5/81-83, ตุหฺฟะตุล อะหฺวะซีย์ 3/131

บ้าน และให้ต่างคนพยายามกล่าวอิสติฆฟารให้มาก หมั่นขอดุอาต่ออัลลอฮฺ เชื่อฟังอัลลอฮฺและเราะสูล และไม่กระทำบาป

10. หลังละหมาดอิสติสกออ์แล้ว ปรากฏว่าฝนยังไม่ตก ก็ส่งเสริมให้ละหมาดซ้ำเป็นครั้งที่สอง และสาม และต่อๆไปจนกว่าฝนจะตก[27]

11. ส่งเสริม (สุนัต) ให้ออกไปรับฝนแรกที่โปรยลงมาหลังจากการขอดุอาหรือละหมาดอิสติสกออ์ ไม่ว่าจะเป็นการอาบน้ำฝน หรืออาบน้ำละหมาดจากน้ำฝนแรกดังกล่าว ซึ่งเป็นสุนนะฮฺที่ปฏิบัติโดยท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม[28]

12. เมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้องหรือเห็นฟ้าแลบ ส่งเสริม (สุนัต) ให้กล่าวตัสบีฮ

«سُبْحَانَ الَّذِيْ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيْفَتِهِ»[29].

ความหมาย “มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ ผู้ซึ่งฟ้าร้องได้กล่าวแซ่ซ้องสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์ และบรรดามะลาอิกะฮ์ก็กล่าวแซ่ซ้องสดุดีด้วยความยำเกรงต่อพระองค์”

13. เมื่อเกิดลมกรรโชกและลมพัดแรงก่อนฝนจะตก ส่งเสริม (สุนัต) ให้อ่านดุอา

«اَللَّهُمَّ اجْعَلْهَا رَحْمَةً وَلَا تَجْعَلْهَا عَذَابًا، اَللَّهُمَّ اجْعَلْهَا رِيَاحًا وَلَا تَجْعَلْهَا رِيْحًا»[30].

---

[27] อัลมัจมูอ์ 5/83-84

[28] มุสลิม เลขที่ 898

[29] อัลมุวัฏเฏาะ เลขที่ 1822, อัลอะดับ อัลมุฟร็อด เลขที่ 723: เมากูฟ เศาะฮีห

[30] มะอฺริฟะตุสสุนัน วัลอาษาร เลขที่ 7246, อัลอุมม์ 1/253 จากหะดีษอิบนุอับบาส: หะสัน

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดบันดาลให้เป็นลมแห่งความเมตตา ไม่ใช่ลมแห่งการลงโทษ โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดบันดาลให้เป็นลมที่ให้คุณ ไม่ใช่ลมที่ให้โทษ”

14. เมื่อฝนตก ส่งเสริม (สุนัต) ให้ขอดุอาต่อไปนี้ และดุอาอื่นๆ

«اَللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا»[31]

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดประทานฝนที่ให้คุณ”

15. เมื่อฝนตกมากเกินไปกระทั่งท้วมหมู่บ้านและถนนหนทางและก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินชีวิต หรือเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สิน สัตว์เลี้ยง และการเกษตร เป็นต้น ก็ส่งเสริม (สุนัต) ให้อ่านดุอา

«اَللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا»[32]

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺขอพระองค์โปรดย้ายฝนให้ไปตกนอกหมู่บ้านของเรา และโปรดอย่าให้มันท่วม (จนสร้างความเสียหายต่อหมู่บ้านของ) เรา”

16. เมื่อฝนตกลงมาส่งเสริม (สุนัต) ให้กล่าวว่า

مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللهِ وَرَحْمَتِهِ[33]

ความหมาย “ฝนได้ตกลงมาด้วยความประเสริฐของอัลลอฮฺและความเมตตาของพระองค์”

วิธีการขอดุอาอิสติสกออ์

การขอดุอาอิสติสกออ์ต้องกระทำด้วยความจริงจัง ด้วยวิธีดังนี้

1. ยกมือขึ้นสูงๆ ดังที่ท่านอะนัสได้รายงานไว้ว่า

---

[31] บุคอรีย์ เลขที่ 1032, นะสาอีย์ เลขที่ 1523

[32] บุคอรีย์ เลขที่ 933, 1013, 1014, 1015, 1020, มุสลิม เลขที่ 897

[33] บุคอรีย์ เลขที่ 846, 1038, มุสลิม เลขที่ 71

كَانَ النَّبِيُّ ﷺ لَا يَرْفَعُ يَدَيْهِ فِيْ شَيْءٍ مِنْ دُعَائِهِ إِلَّا فِيْ الِاسْتِسْقَاءِ وَإِنَّهُ يَرْفَعُ حَتَّى يُرَى بَيَاضُ إِبِطَيْهِ[34].

ความหมาย "ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จะไม่ยกมือทั้งสองของท่านในการขอดุอาใดๆ นอกจากในดุอาขอฝน (อิสติสกออ์) และท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นสูงจนกระทั่งเห็นความขาวของรักแร้"

2. คว่ำหน้าฝ่ามือทั้งสองลงดิน[35] และหลังฝ่ามือขึ้นสู่ฟ้า

อุละมาอ์กล่าวว่า เมื่อขอดุอาเพื่อขจัดความหายนะ ส่งเสริมให้ยกหลังฝ่ามือทั้งสองชี้ขึ้นฟ้า และเมื่อขอดุอาทั่วไป หรือเพื่อให้บรรลุในสิ่งที่ต้องการ ก็ส่งเสริมให้หงายหน้าฝ่ามือขึ้นสู่ฟ้า[36]

3. กลับด้านเสื้อนอก หรือเสื้อคลุม หรือผ้าสไบ ในขณะขอดุอาใน คุตบะฮฺละหมาดอิสติสกออ์

4. ใช้บรรดาคนศอลิหฺที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นสื่อกลาง (ตะวัสสุล) เพื่อขอความช่วยเหลือต่ออัลลอฮฺ โดยเฉพาะกับบรรดาวงศ์วานของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ที่ยังมีชีวิตอยู่ ดังที่ท่านเคาะลีฟะฮฺ อุมัร บิน อัลค็อฏฏอบได้เคยตะวัสสุลต่ออัลลอฮฺกับท่านอับบาส ลุงของท่านนบีเพื่อขอดุอาต่ออัลลอฮฺให้ประทานฝนลงมา[37]

5. ให้ทวนดุอาจนครบสามครั้ง หรือมากกว่านั้น เช่น

اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا

---

[34] มุตตะฟัก อะลัยฮฺ: บุคอรีย์ เลขที่ 1031, 3565, มุสลิม เลขที่ 895

[35] เศาะฮีหฺ อบูดาวูด เลขที่ 1159

[36] อัลมัจมูอ์ 5/82

[37] บุคอรีย์ เลขที่ 1010, 3710

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนแก่เรา โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนแก่เรา โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานฝนแก่เรา”

ดุอาอิสติสกออ์ (ขอฝน)

ส่วนหนึ่งของดุอาอิสติสกออ์ที่มีรายงานจากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม คือ

1. اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اَللَّهُمَّ أَغِثْنَا»[38].

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานน้ำฝนแก่เราเถิด” (3 ครั้ง)

2. «اَللَّهُمَّ اسْقِنَا، اَللَّهُمَّ اسْقِنَا ، اَللَّهُمَّ اسْقِنَا»[39].

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดโปรยน้ำฝนแก่เราเถิด” (3 ครั้ง)

3. «اَللَّهُمَّ أَمْطِرْنَا»[40].

ความหมาย “โอ้อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดหลั่งน้ำฝนแก่เราเถิด”

4. «اَلْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ، اَلرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّيْنَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ، اَللَّهُمَّ أَنْتَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَنِيُّ وَنَحْنُ الْفُقَرَاءُ، أَنْزِلْ عَلَيْنَا الْغَيْثَ وَاجْعَلْ مَا أَنْزَلْتَ لَنَا قُوَّةً وَبَلَاغًا إِلَى حِيْنٍ»[41].

[38] มุตตะฟัก อะลัยฮฺ บุคอรีย์ เลขที่ 1014, มุสลิม เลขที่ 897

[39] มุตตะฟัก อะลัยฮฺ บุคอรีย์ เลขที่ 1013, มุสลิม เลขที่ 897

[40] อัลอุมม์ 1/251 จากหะดีษอะนัส

[41] เศาะฮีห อบูดาวูด เลขที่ 1173, อัลมุสตัดร็อก เลขที่ 1225, และกล่าวว่า เศาะฮีห และอัซซะฮะบีย์ก็เห็นชอบ

ความหมาย มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮฺพระผู้อภิบาลแห่งจักรวาลพระผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานียิ่งเสมอ ผู้ทรงครอบครองวันแห่งการตอบแทน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การภักดีนอกจากอัลลอฮฺ ผู้ทรงกระทำในสิ่งที่พระองค์ประสงค์ โอ้อัลลอฮฺ พระองค์คืออัลลอฮฺที่ไม่มีพระเจ้าอื่นใดทีควรแก่การภักดีนอกจากพระองค์ พระองค์ทรงร่ำรวยยิ่ง ส่วนพวกเราล้วนเป็นผู้ที่ยากจนและขัดสน ขอพระองค์โปรดประทานน้ำฝนให้กับเรา และขอพระองค์โปรดทำให้น้ำฝนที่ตกลงมาเป็นพลังความเข้มแข็งแก่เราและโปรดประวิงเวลาการประทานแก่เราจนถึงวาระหนึ่ง”

5. «اَللَّهُمَّ أَمَرْتَنَا بِدُعَائِكَ، وَوَعَدْتَنَا إِجَابَتَكَ، وَقَدْ دَعَوْنَاكَ كَمَا أَمَرْتَنَا، فَأَجِبْنَا كَمَا وَعَدْتَنَا، اَللَّهُمَّ امْنُنْ عَلَيْنَا بِمَغْفِرَةٍ مَا قَارَفْنَا، وَإِجَابَتِكَ فِيْ سُقْيَانَا وَسِعَةِ رِزْقِنَا»[42].

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ พระองค์ได้ทรงบัญชาให้เราขอดุอาต่อพระองค์ และพระองค์ได้ทรงสัญญาไว้ว่าจะตอบรับขอดุอาของเรา และขณะนี้เราได้ขอดุอาต่อพระองค์ดังที่พระองค์ทรงบัญชาแล้ว ดังนั้น ขอพระองค์โปรดตอบรับดุอาของเราดังที่พระองค์ได้ทรงสัญญาไว้ โอ้อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดทรงอภัยโทษในทุกสิ่งที่เราได้กระทำไป และขอพระองค์โปรดตอบรับการขอฝนของเรา และให้เรามีปัจจัยยังชีพ (ริซกี) ที่มากมาย”

6. « اَللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثاً مُغِيْثاً مَرِيْئاً مَرِيْعاً نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ»[43].

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ ขอพระองค์โปรดประทานน้ำฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ฝนที่ช่วยหล่อเลี้ยงพืชผลของเรา มีประโยชน์และไม่สร้างความเดือนร้อน โดยทันทีและไม่ล่าช้า”

---

[42] อัลอุมม์ 1/250, อัลอัซการ ของนะวะวีย์ หน้า 465

[43] เศาะฮีหอบูดาวูด เลขที่ 1169, เอานุลมะอฺบูด 4/31

7. «اَللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ وَبَهَائِمَكَ وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ»[44].

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดรินน้ำให้แก่บ่าวและปศุสัตว์ของพระองค์ และได้โปรดกระจายความเมตตาของพระองค์ และชุบชีวิตแผ่นดินที่ตายแล้วของพระองค์ให้กลับมีชีวิตชีวา”

8. «اَللَّهُمَّ أَنْزِلْ فِيْ أَرْضِنَا بَرَكَتَهَا وَزِيْنَتَهَا وَسَكَنَهَا وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِيْنَ»[45].

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดประทานความประเสริฐของน้ำฝนแก่แผ่นดินของเรา การประดับประดาของมัน และที่มั่นของมัน และขอพระองค์โปรดประทานปัจจัยยังชีพ (ริซกี) แก่เรา เพราะพระองค์เท่านั้นที่เป็นผู้ประทานปัจจัยยังชีพที่ดีที่สุด

9. «اَللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيْثًا هَنِيْئًا مَرِيْعًا غَدَقًا مُجَلَّلًا عَامًا طَبَقًا سَحًّا دَائِمًا. اَللَّهُمَّ اسْقِنَا الْغَيْثَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِيْنَ. اَللَّهُمَّ إِنَّ بِالْعِبَادِ وَالْبِلَادِ وَالْبَهَائِمِ وَالْخَلْقِ مِنَ الْأَوَاءِ وَالْجَهْدِ وَالضَّنْكِ مَا لَا نَشْكُوْ إِلَّا إِلَيْكَ. اَللَّهُمَّ أَنْبِتْ لَنَا الزَّرْعَ وَأَدِرَّ لَنَا الضَّرْعَ وَاسْقِنَا مِنْ بَرَكَاتِ السَّمَاءِ. وَأَنْبِتْ لَنَا مِنْ بَرَكَاتِ الْأَرْضِ. اَللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنَّا الْجَهْدَ وَالْجُوْعَ وَالْعُرَى وَاكْشِفْ عَنَّا مِنَ الْبَلَاءِ مَا لَا يَكْشِفُهُ غَيْرُكَ إِنَّكَ كُنْتَ غَفَّارًا فَأَرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْنَا مِدْرَارًا»[46].

---

[44] อัลมุวัฏเฏาะ เลขที่ 649/203, อบูดาวูด เลขที่ 1164: หะสัน

[45] เฏาะบะรอนีย์ เลขที่ 960, 2179, 4692, 6928, อัลบัซซาร เลขที่ 4655: หะสัน

[46] มะริฟะตุสสุนัน วัลอาษาร เลขที่ 7210, อัลอุมม์ 1/251

ความหมาย “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์โปรดประทานน้ำฝนอันชุ่มฉ่ำ น่ารื่นรมย์ยินดีแก่เรา ฝนชุกที่ให้ความชุ่มชื่น ฝนเม็ดโต สร้างพลัง ถ้วนทั่ว มากมายกว้างขวาง และนานตลอดไป โอ้อัลลอฮฺ ขอทรงประทานฝนแก่พวกเรา และอย่าได้ทำให้เราหมดหวัง โอ้ อัลลอฮฺ บรรดาบ่าวของพระองค์ ดินแดนของพระองค์ สัตว์ทั้งหลาย สรรพสิ่งทั้งหมด ประสบปัญหาความร้อนระอุ ความยากลำบาก และความคับแคบ ที่ไม่สามารถจะร้องเรียนแก่ใครได้นอกจากกับพระองค์ โอ้ อัลลอฮฺขอพระองค์ทรงให้พืชผลงอกเงย ขอทรงให้เต้าของสัตว์เลี้ยงเต็มด้วยนม ขอทรงรดความประเสิรฐแห่งฟากฟ้าลงมา และขอทรงให้ความประเสริฐแห่งแผ่นดินนั้นงอกเงย โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงยกความลำบาก ความหิวโหย ความแห้งแล้ง ออกจากพวกเรา ขอทรงขจัดปัญหาต่างๆ ที่ซึ่งไม่มีใครขจัดมันได้นอกจากพระองค์ แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ที่ทรงอภัยยิ่ง ดังนั้นขอทรงประทานฝนที่ชุกลงมา

ขอเอกองค์อัลลอฮฺทรงประทานพรแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ครอบครัวและบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่าน พระองค์ทรงมหาบริสุทธิ์ ยิNงจากการพรรณาทั่งหลาย และมวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺเจ้าแห่งสากลโลก.